

Vertikální stratifikace škvorů v podmínkách mírného pásu

Markéta KIRSTOVÁ & Petr KOČÁREK

Katedra biologie a ekologie, Přf OU, Chitussiho 10, Ostrava

UNIVERSITAS
OSTRAVIENSIS

KATEDRA BIOLOGIE A EKOLOGIE
OSTRAVSKÁ UNIVERZITA

ÚVOD

Cílem výzkumu bylo zaznamenat vertikální distribuci dospělců a nymf škvorů v podmínkách mírného pásu. V rámci studie byl zaznamenán výskyt 3 druhů škvorů (*Apterygida media*, *Chelidurella acanthopygia* a *Forficula auricularia*). Druhy *C. acanthopygia* a *F. auricularia* se vyskytovaly ve velmi nízkých abundancích. Dominantním druhem byl *Apterygida media* (škvor polokřídlý, Obr. 1), na nějž byl výzkum zaměřen. Jedná se o nelétavý druh škvora, obývající keřové a stromové patro.

METODIKA

Sběr materiálu probíhal v lužním lese na jižní Moravě poblíž města Lanžhot (Obr. 2) od května do srpna roku 2013.

Jedinci byli sbíráni v různých výškách za využití vysokozdvizné plošiny (Obr. 3) metodou sklepávání. Sběr probíhal na pěti druzích stromů ve výškách od 2 do 34 m. Densita škvorů byla vztahována k listové ploše.

VÝSLEDKY

Celkem bylo odchyceno 546 jedinců (69 nymf 2. instaru, 94 nymf 3. instaru, 298 nymf 4. instaru a 85 dospělců). Nymfy 1. instaru odchyceny nebyly, což souvisí s životním cyklem škvora polokřídleho. Samice tohoto druhu kladou vajíčka do připravených komůrek v půdě. Nymfy 1. instaru se líhnou v červnu a zůstávají s matkou v hnízdě. Až nymfy 2. instaru opouštějí hnízdo a vylézají na vegetaci. Abundance nymf 2. a 3. instaru klesala s rostoucí výškou (Obr. 4). Nymfy 4. instaru společně s dospělci měly výškové optimum okolo 16 m (Obr. 5).

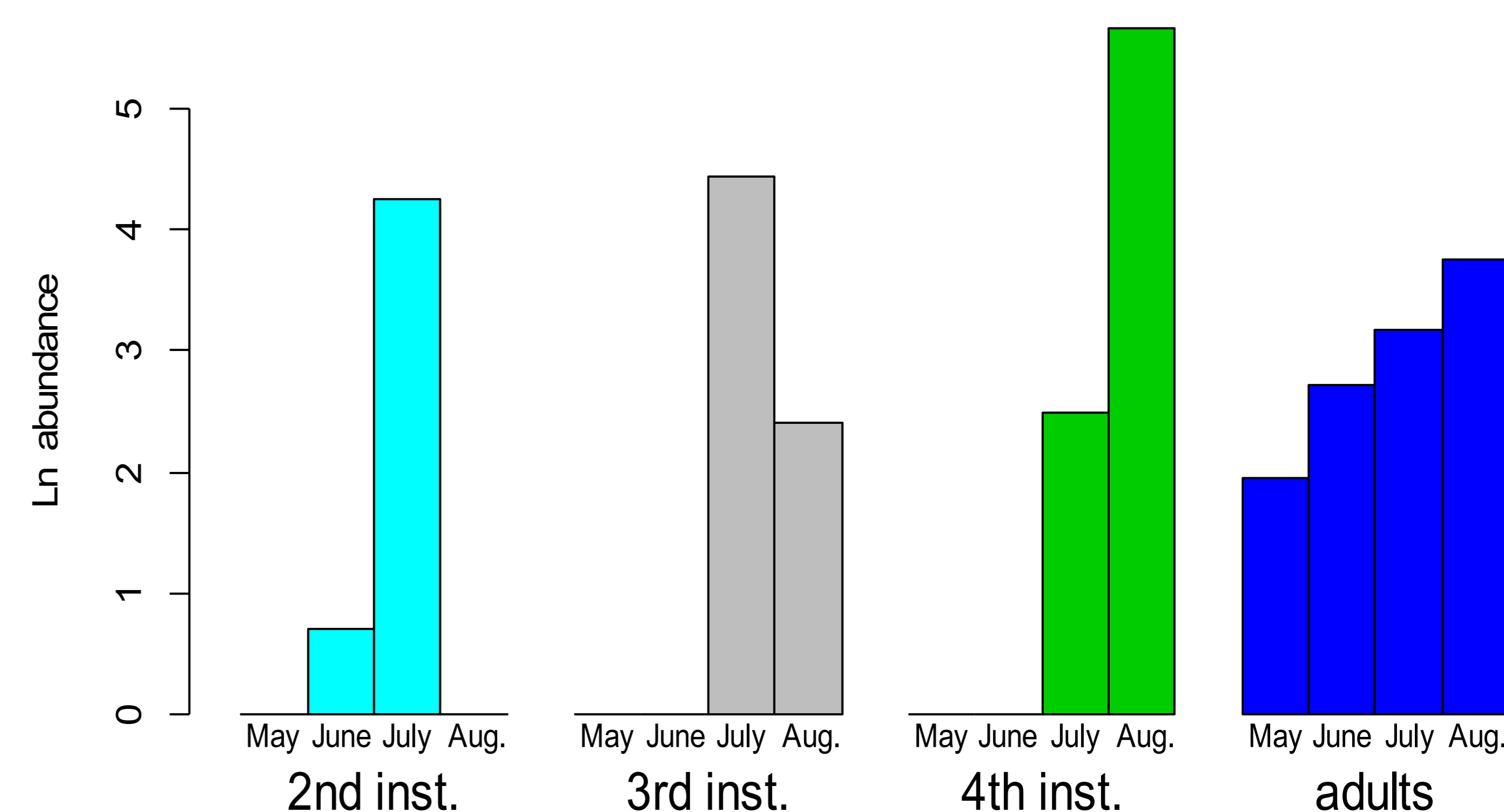
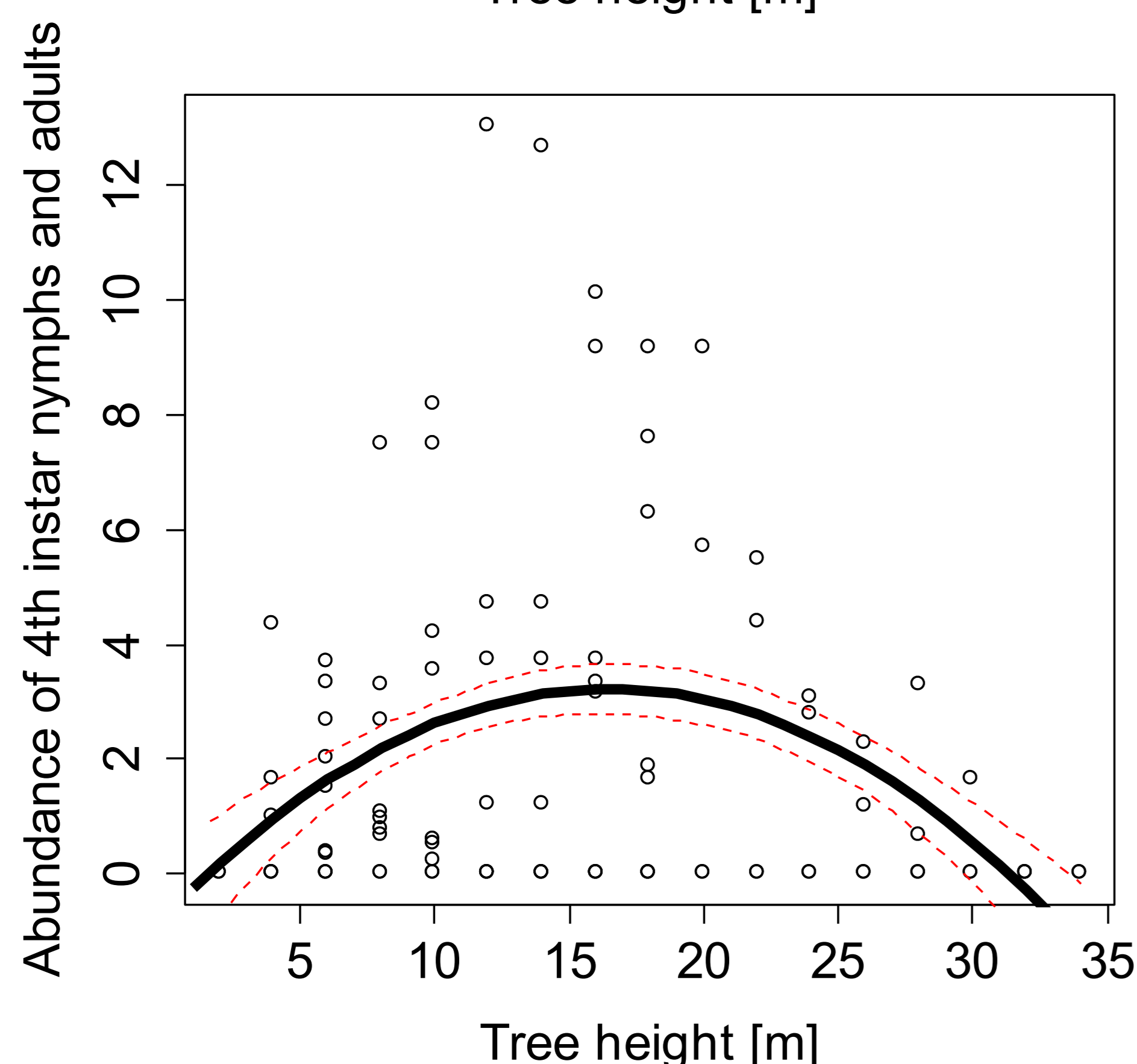
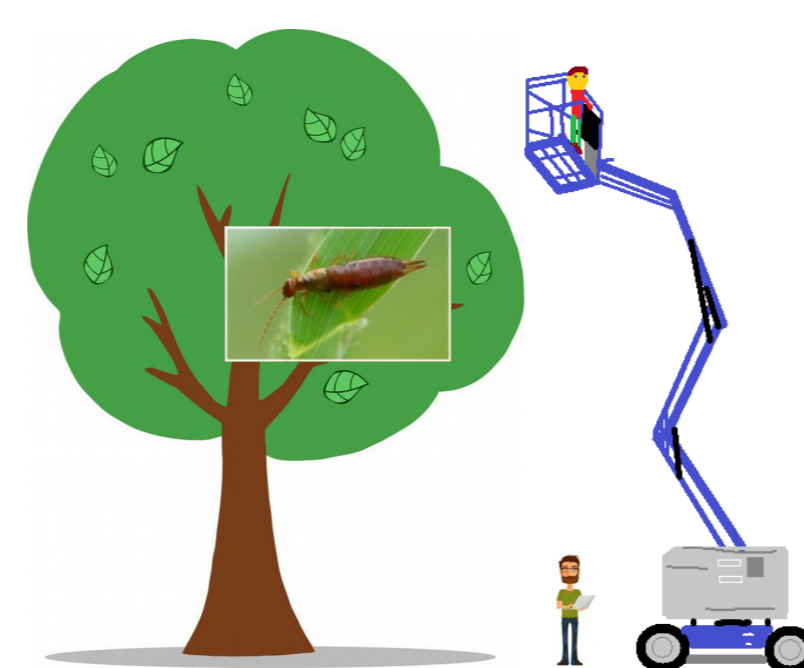
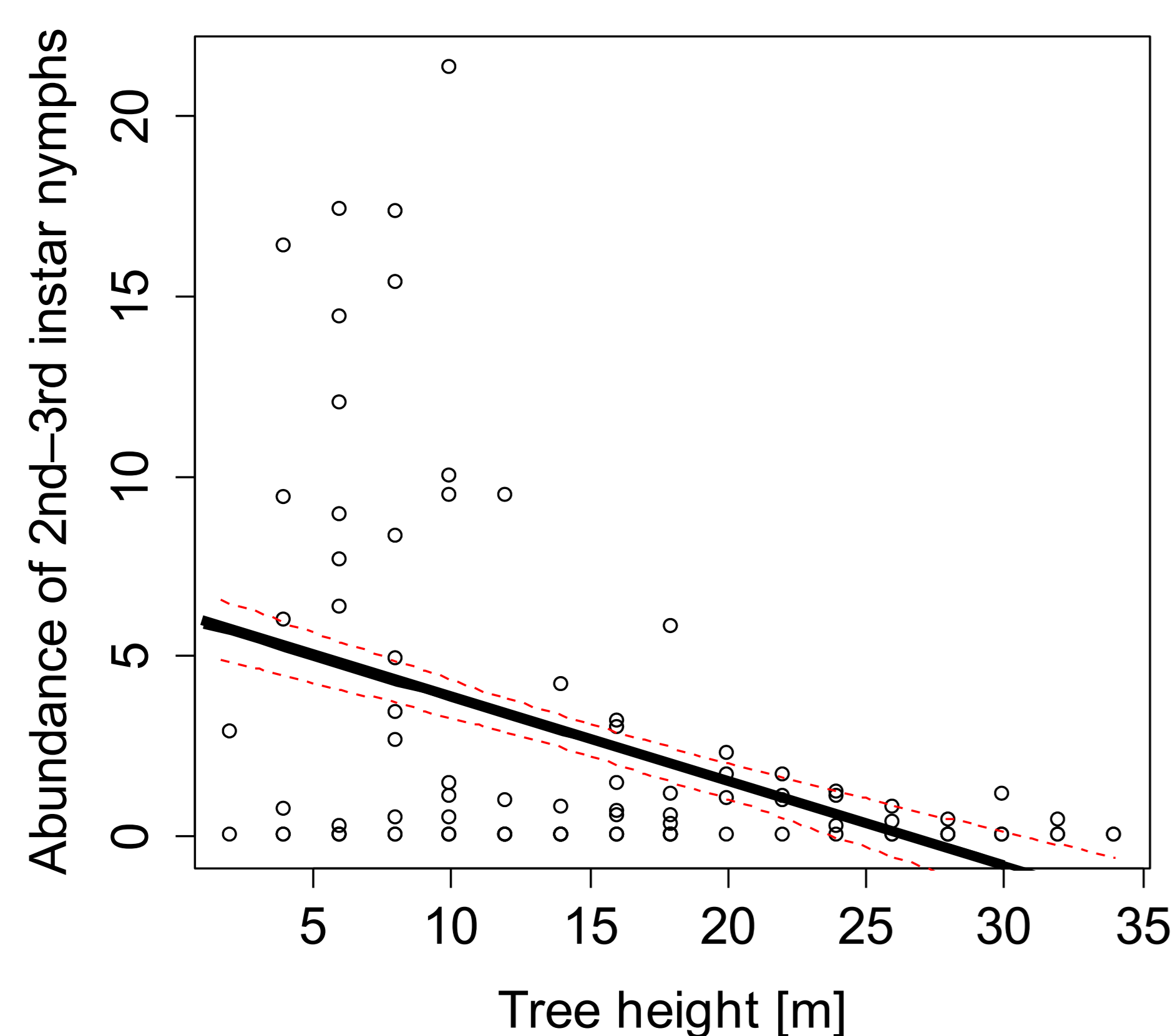
Obr. 1: *Apterygida media* (škvor polokřídlý).

Obr. 2: Mapa ČR, lokalita Lanžhot.

Obr. 3: Vysokozdvizná plošina

Obr. 6: Časová distribuce nymf a dospělců.

ZÁVĚR

Vertikální distribuce škvora polokřídleho není rovnoměrná. Pro mladší nymfy (2. a 3. instaru) může být logisticky náročné dostat se do vyšších míst, proto se pravděpodobně zdržují převážně v nižších výškových úrovních. Celkově vertikální distribuci hmyzu může ovlivňovat řada faktorů (denní doba, dostupnost potravy, množství úkrytů, interakce apod.), které mnohdy působí současně.